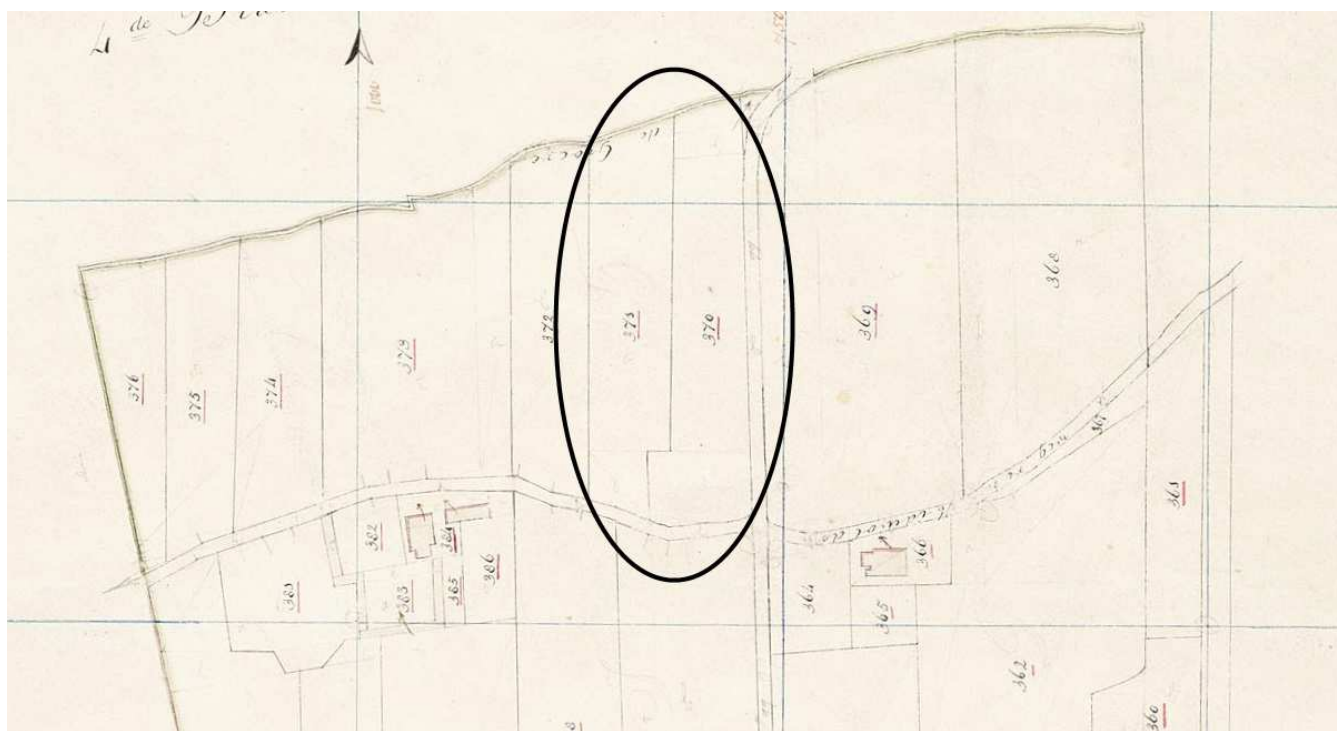

Midwolderweg 23 te Leek (gemeente Leek)

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Administratieve gegevens

provincie: Groningen
gemeente: Leek
plaats: Leek
toponiem: Midwolderweg 23
bevoegd gezag: gemeente Leek
opdrachtgever: Rho adviseurs voor leefruimte
centrumcoördinaat: 221388 - 576671
kaartblad: 7C
onderzoeksmeldingsnummer: 61776
beheer documentatie: Libau, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, gemeente Leek en E-depot
uitvoerder: Libau
rapport: 14-139
auteur: M. van Geffen MA
autorisatie: drs. J. Molema
telefoon: 050-3126545
fax: 050-3123362
e-mail: info@libau.nl

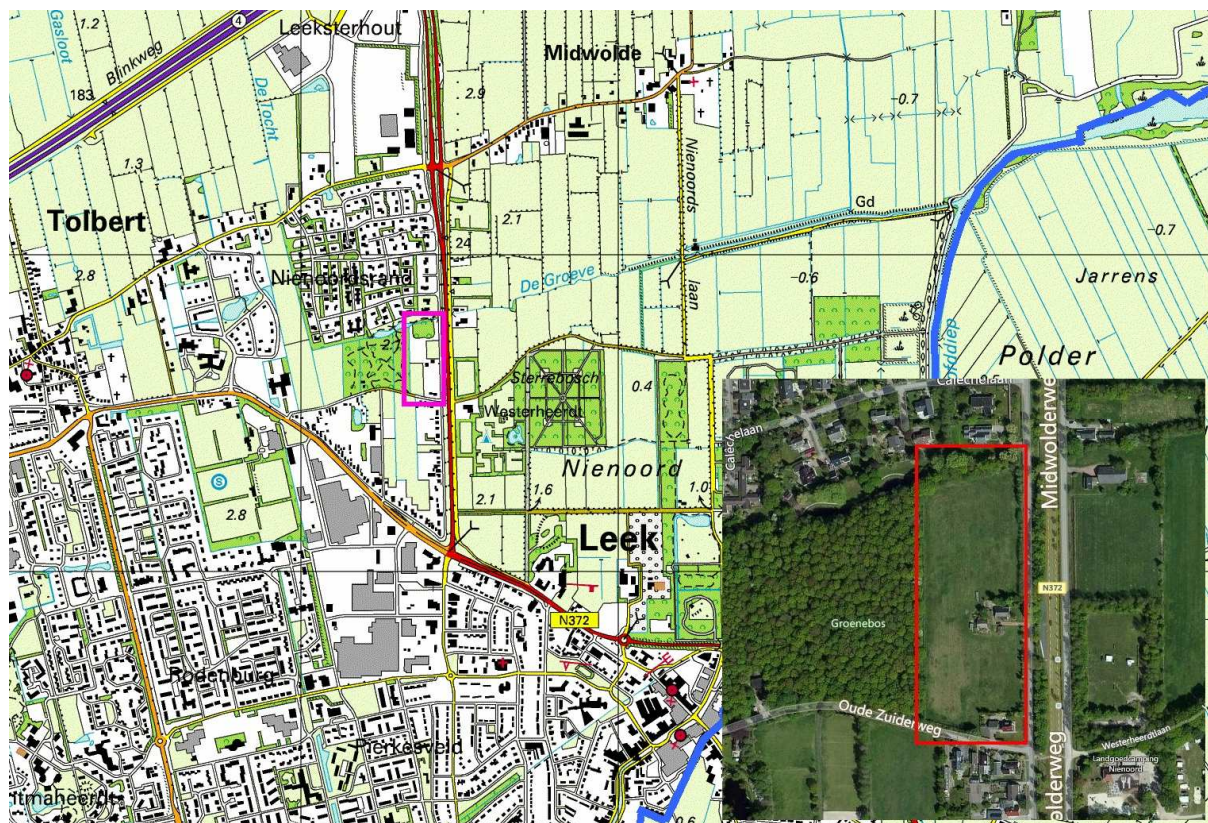

Midwolderweg 23 te Leek (gemeente Leek)

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Planvoornemen

In opdracht van Rho adviseurs voor leefruimte, vertegenwoordigd door mw. J. Poelstra, is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor het adres Midwolderweg 23 te Leek in de gemeente Leek (zie figuur 1). Aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om op de locatie twee bestaande woningen te slopen en in de toekomst vier tot zes woningen te realiseren. Het terrein waar de ingrepen zijn beoogd wordt hierna verder aangeduid als plangebied.

Figuur 1: Midwolderweg 23 te Leek en omgeving (Topografische Atlas Groningen), het plangebied is aangegeven met een roze kader. In de inzet is een recente luchtfoto weergegeven, waarop met een rood kader het plangebied is aangegeven (bing.com/maps).

Informatie

Leek is een dorp in de streek Vredewold in het Zuidelijk Westerkwartier. Leek is in de 16de eeuw ontstaan als veenontginningsnederzetting in de venen van het landgoed Nienoord. Het ontstaan van deze nederzetting hangt samen met de stichting van de borg Nienoord door de familie van Ewsum. De heren van Nienoord hielden zich bezig met de winning en verkoop van turf. Voor de afvoer van de turf moest ook een infrastructuur aangelegd worden, zoals kanalen, sluisen en bruggen. Zo werd in 1558/1559 het Leeksterhoofddiep gegraven richting Zevenhuizen. Het dorp Leek ontstond bij een sluis in het beekje De Leke. Deze beek voerde oorspronkelijk het overtollige water uit de hoogveenmoerassen af naar het noorden. In 1592 werd in opdracht van Graaf Willem Lodewijk een schans aangelegd aan de oostkant van het Leeksterhoofddiep. In 1624 werd de schans verlengd tot een linie. De schans en haar directe omgeving langs het Leeksterhoofddiep vormden de kern van de nederzetting Leek. Leek was anders dan de omliggende dorpen geen boerengemeenschap, maar een plaats van handelaren, neringdoenden, ververs en schippers. Zo waren er in Leek scheepswerven, een lijnbaan en andere niet-agrarische bedrijven te vinden. De aanwezigheid van de al eerder genoemde natte infrastructuur heeft hieraan bijgedragen. Het plangebied maakt geen deel uit van de oude kern van Leek. Het ligt aan de weg van Leek naar Midwolde.

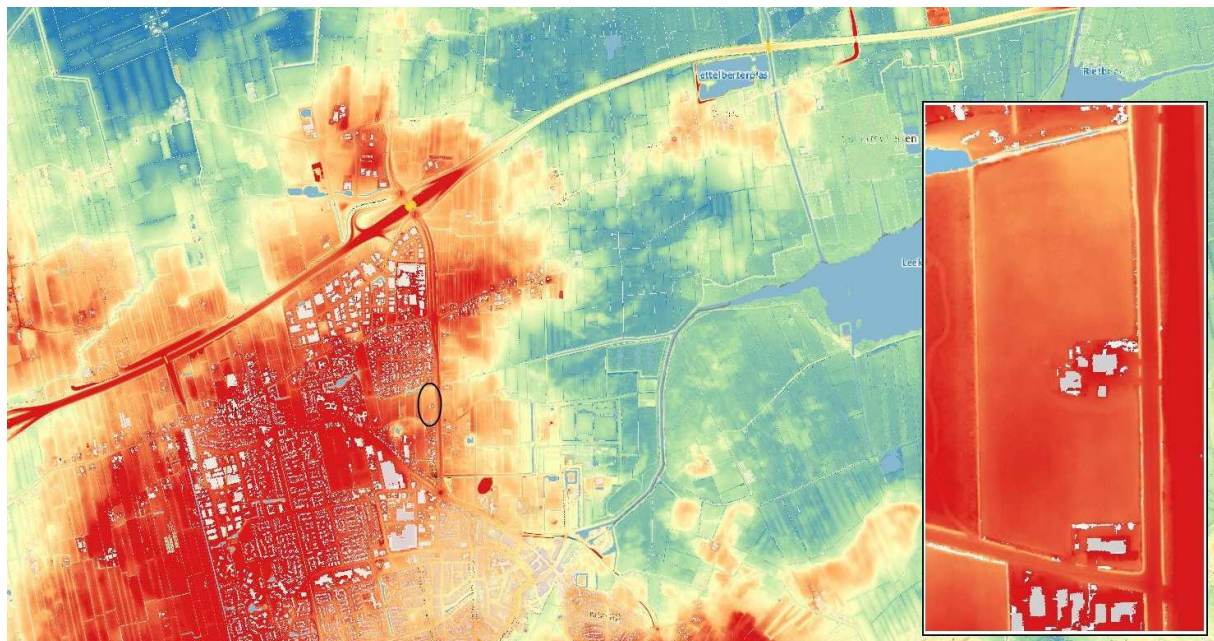

Het veen in de streek Vredewold ontstond vanaf de late prehistorie door een toenemende vernatting van het landschap. Ook veel hogere ruggen werden hierdoor uiteindelijk onbewoonbaar. In de loop van de middeleeuwen werden de venen ontwaterd en ontgonnen en werd de omgeving opnieuw bewoond. Voor de omgeving van Leek geldt echter dat de grootschalige ontginningen pas plaats vonden in de 16de eeuw, op initiatief van de familie Van Ewsum.

Op de fysisch geografische kaart van de provincie Groningen staat het plangebied weergegeven als bebouwd. Afgaande op de directe omgeving van het plangebied is het echter zeer waarschijnlijk dat het plangebied op een glaciële rug met dekzand en glaciaal materiaal binnen 120 cm onder het maaiveld ligt (code Gr1g; zie bijlage Fysisch geografische kaart). De geomorfologische kaart laat een vergelijkbaar beeld zien. Ook op deze kaart is het plangebied weergegeven als bebouwd. Afgaande op de kartering van het omliggende gebied ligt het plangebied waarschijnlijk op een grondmorene bedekt met zwak golvend dekzand (code 3L2; zie bijlage Geomorfologische kaart). Op de bodemkaart staat het plangebied weergegeven als laarpodzolgronden met leemarm en zwak lemig fijn zand (code cHn21; zie bijlage Bodemkaart).

Podzolbodems duiden op een goede ontwatering en waren daardoor in de prehistorie zeer geschikt voor bewoning. De typeaanduiding laar wijst op de aanwezigheid van een cultuurdek en geeft aan dat het plangebied en zijn omgeving mogelijk als es in gebruik is geweest. Ten noorden van het plangebied liggen hoge zwarte enkeerdgronden. Deze gronden duiden vrijwel altijd op de aanwezigheid van een es.

Op de kaart van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is te zien dat het plangebied op de flank van de glaciële rug ligt. Tevens is duidelijk te zien dat het plangebied naar het zuidwesten toe oploopt (zie figuur 2).

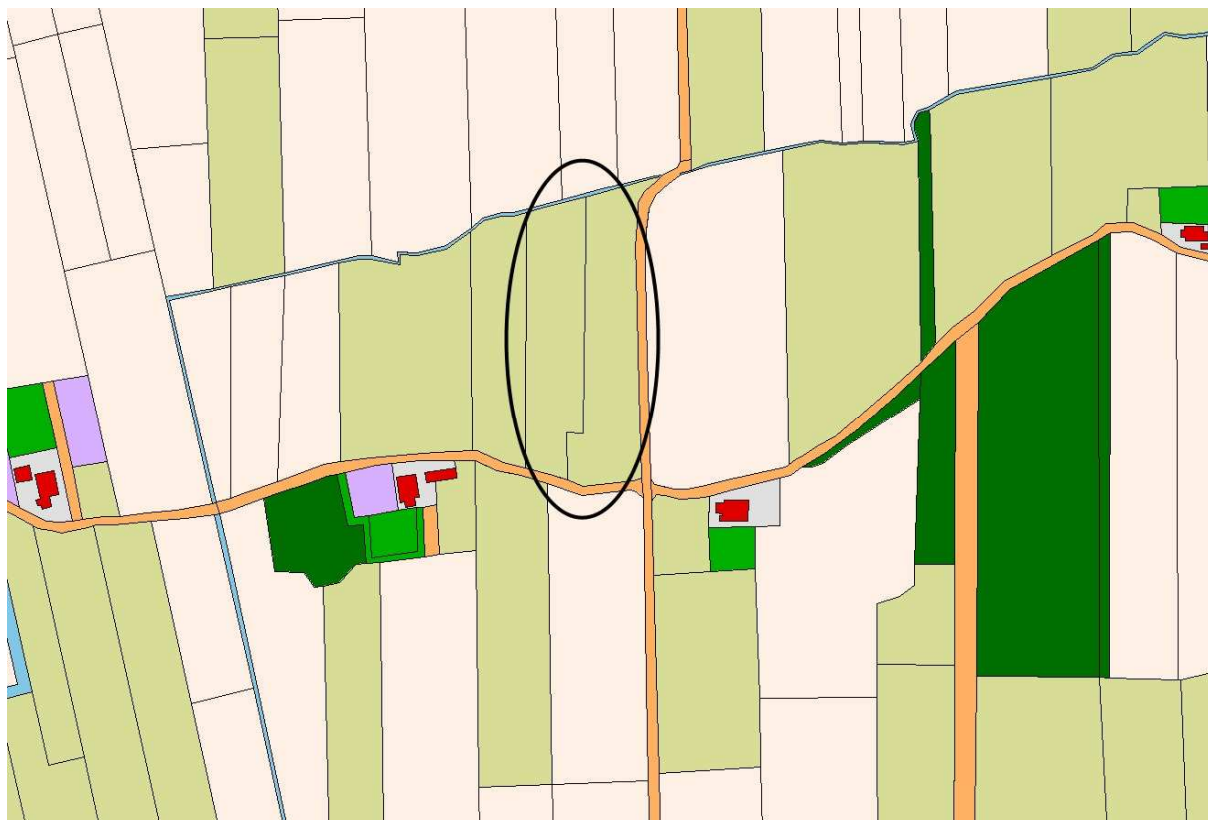

Figuur 2: Hoogteverschillen in en rond het plangebied (AHN2). Het plangebied globaal aangegeven met een zwarte ovaal. In de inzet is een detailopname van het plangebied weergegeven waarop te zien is dat het plangebied naar het zuidwesten toe oploopt.

Het plangebied is niet geregistreerd op de Archeologische Monumentenkaart (AMK), noch zijn uit het plangebied archeologische waarnemingen bekend (geen waarnemingen geregistreerd in de database Archis). In de omgeving van het plangebied staan vijf terreinen geregistreerd op de Archeologische Monumentenkaart. Deze terreinen betreffen twee middeleeuwse borgen (AMK-nummer 5307 en 7047) twee borgen uit de nieuwe tijd (AMK-nummer 7078 en 7081) en de middeleeuwse kerk van Midwolde (AMK-nummer 15222). Tevens zijn in de omgeving van het plangebied 3 archeologische vondstmeldingen geregistreerd (zie bijlagen Kaart archeologie, Uitgebreide rapportage monumenten en Uitgebreide rapportage waarnemingen).

Op de kadastrale minuut uit 1827 (Gemeente Leek, sectie H blad 2) staat het plangebied weer gegeven als weiland (zie figuur 3). Ten zuidwesten van het plangebied is de boerderij zichtbaar waartoe het plangebied op dat moment behoorde. Ten noorden van het plangebied is het water de Groeve afgebeeld. In 1903 is het plangebied in gebruik als akkerland; vanaf 1926 staat voor het eerst bebouwing afgebeeld binnen het plangebied.

Figuur 3: Uitsnede van de kadastrale minuut via hisgis.nl. De locatie van het plangebied is globaal aangegeven met een zwarte ovaal.

Overweging en advies

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van Leek, aan de weg naar Midwolde. Het plangebied is in de 19de eeuw in gebruik als weiland. Aan het begin van de 20ste eeuw is het plangebied in gebruik als bouwland en in het eerste kwart van de 20ste eeuw wordt het plangebied voor het eerst bebouwd. De bodem in het plangebied bestaat uit laarpodzolgronden. Dit geeft aan dat het plangebied waarschijnlijk in de middeleeuwen in gebruik is geweest als bouwgrond (es) en dat het in de prehistorie goed ontwaterd was waardoor het een aantrekkelijke vestigingsplaats was. Op basis van bovenstaande informatie geldt een hoge verwachting voor archeologische resten binnen het plangebied. De kans op het aantreffen van intacte archeologische resten is echter afhankelijk van de intactheid van de bodem. Er dient daarom een booronderzoek plaats te vinden dat zich richt op de intactheid van de bodem en de aanwezigheid van archeologische indicatoren. Het booronderzoek dient te bestaan uit ten minste 10 boringen. Deze boringen dienen regelmatig te worden verdeeld over het plangebied en te worden gezet met een 7 cm Edelmanboor of een 3 cm guts. Om de aanwezigheid van archeologische resten te bepalen dienen de boorkernen te worden gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 3 mm. Op basis van de resultaten van het booronderzoek kan de noodzaak tot eventueel vervolgonderzoek worden bepaald.

Bijlagen:

- Fysisch geografische kaart;
- Geomorfologische kaart;
- Bodemkaart;
- Kaart archeologie;
- Uitgebreide rapportage monumenten;
- Uitgebreide rapportage waarnemingen.

Geraadpleegde literatuur, bronnen en kaarten

Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl).

Archeologische Monumentenkaart.

Archis, archeologisch informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Bolling, J., G. Hadders & S. Homan (red), 2000. *'De' Leek, de geschiedenis*. Boekhandel Bronsema, Leek.

Brood, P., A.H. Huussen & J. van der Kooi (red), 1999. *Nieuwe Groninger Encyclopedie*. REGIO-Project Uitgevers, Groningen.

Cultuurhistorische Waardenkaart Groningen. Provincie Groningen 2004.

Grote Historische topografische Atlas Groningen ± 1900 – 1930, schaal 1: 25000. Uitgeverij Nieuwland, 2006. Tilburg.

Grote Historische Atlas van Nederland, 1: 50000. Deel 2: Noord-Nederland 1851 – 1855. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990. Groningen.

Hadders, G., 1992. *Leekster schans, schakel in een keten*. Drukkerij en uitgeverij Bronsema, Leek.

Historisch Geografisch Informatiesysteem (www.hisgis.nl).

Kruijf, T., de, et al (red), 2013. *Atlas van historische verdedigingswerken in Nederland*. Uitgeverij Matrijs, Utrecht.

Lepage, J.D., 1994. *Vestingen en schansen in Groningen*. Uitgeverij Matrijs, Utrecht.

Luchtfoto's Google Earth/Maps.

Molendatabase (www.molendatabase.org).

Schroor, M & J. Meijering, 2007. *Golden Raand, Landschappen van Groningen*. In Boekvorm Uitgevers, Assen.

Snijders, F.L., 1985. *Fysische geografie in de provincie Groningen*. Milieu- en landschapsonderzoek Provinciaal Planologische Dienst. Groningen.

Stiboka, 1985. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1: 50.000*. Stiboka, Wageningen (Toelichting gepubliceerd in 1986; kaartopname door A.E. Clingeborg et al.).

Wat Was Waar, minuutplans uit het begin van de negentiende eeuw en overige historische kaarten (www.watwaswaar.nl).

Archeologische periodes

paleolithicum	tot 8800 v.Chr.
paleolithicum vroeg	tot 300000 C14
paleolithicum midden	300000 - 35000 C14
paleolithicum laat	35000 C14 - 8800 v.Chr.
paleolithicum laat A	35000 - 18000 C14
paleolithicum laat B	18000 C14 - 8800 v.Chr.
mesolithicum	8800 - 4900 v.Chr.
mesolithicum vroeg	8800 - 7100 v.Chr.
mesolithicum midden	7100 - 6450 v.Chr.
mesolithicum laat	6450 - 4900 v.Chr.
neolithicum	5300 - 2000 v.Chr.
neolithicum vroeg	5300 - 4200 v.Chr.
neolithicum vroeg A	5300 - 4900 v.Chr.
neolithicum vroeg B	4900 - 4200 v.Chr.
neolithicum midden	4200 - 2850 v.Chr.
neolithicum midden A	4200 - 3400 v.Chr.
neolithicum midden B	3400 - 2850 v.Chr.
neolithicum laat	2850 - 2000 v.Chr.
neolithicum laat A	2850 - 2450 v.Chr.
neolithicum laat B	2450 - 2000 v.Chr.
bronstijd	2000 - 800 v.Chr.
bronstijd vroeg	2000 - 1800 v.Chr.
bronstijd midden	1800 - 1100 v.Chr.
bronstijd midden A	1800 - 1500 v.Chr.
bronstijd midden B	1500 - 1100 v.Chr.
bronstijd laat	1100 - 800 v.Chr.
ijzertijd	800 - 12 v.Chr.
ijzertijd vroeg	800 - 500 v.Chr.
ijzertijd midden	500 - 250 v.Chr.
ijzertijd laat	250 - 12 v.Chr.
Romeinse tijd	12 v.Chr. - 450 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg	12 v.Chr. - 70 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg A	12 v.Chr. - 25 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg B	25 - 70 n.Chr.
Romeinse tijd midden	70 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd midden A	70 - 150 n.Chr.
Romeinse tijd midden B	150 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd laat	270 - 450 n.Chr.
Romeinse tijd laat A	270 - 350 n.Chr.
Romeinse tijd laat B	350 - 450 n.Chr.
middeleeuwen	450 - 1500 n.Chr.
middeleeuwen vroeg	450 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen vroeg A	450 - 525 n.Chr.
middeleeuwen vroeg B	525 - 725 n.Chr.
middeleeuwen vroeg C	725 - 900 n.Chr.
middeleeuwen vroeg D	900 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen laat	1050 - 1500 n.Chr.
middeleeuwen laat A	1050 - 1250 n.Chr.
middeleeuwen laat B	1250 - 1500 n.Chr.
nieuwe tijd	1500 - heden
nieuwe tijd A	1500 - 1650 n.Chr.
nieuwe tijd B	1650 - 1850 n.Chr.
nieuwe tijd C	1850 - heden

Geomorfologische kaart

Plangebied Midwolderweg 23 te Leek

19-05-2014

Libau

222637 / 577962

220015 / 575340

Legenda

- HUIZEN
- PLAATSNAMEN
- TOP10 ((c)TDN)
- GEOMORFOLOGIE ((c)Alterra)**
 - Wanden
 - Hoge heuvels en ruggen
 - Terpen
 - Hoge duinen
 - Plateaus
 - Terrassen
 - Plateau-achtige vormen
 - Waaivormige glooiingen
 - Niet-waaivormige glooiingen
 - Lage ruggen en heuvels
 - Welvingen
 - Vlakten
 - Laagten
 - Ondiepe dalen
 - Matig diepe dalen
 - Diepe dalen
 - Water
 - Bebouwing
 - Overig (Dijken etc)
- PROVINCIES

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

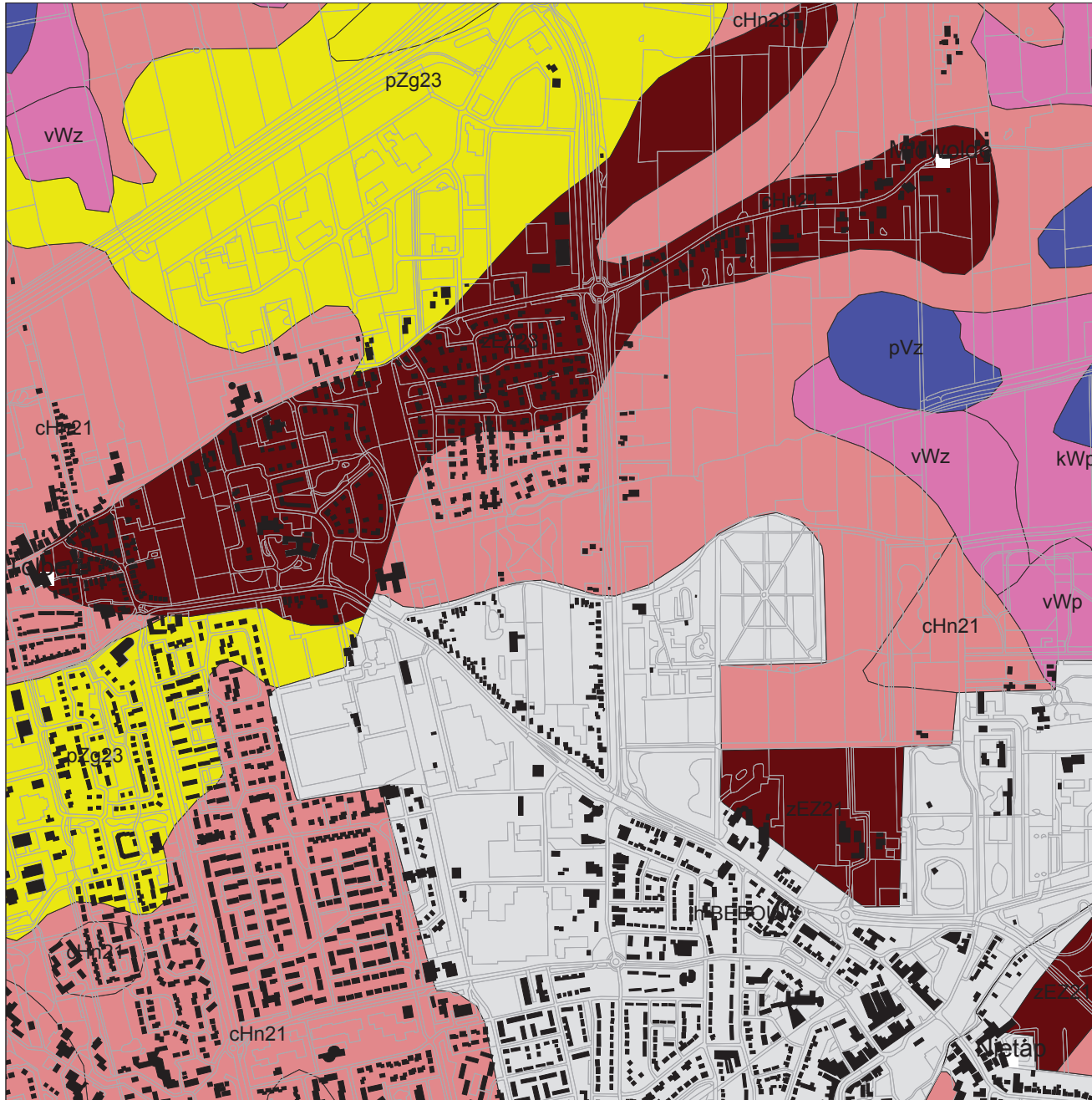
Bodemkaart

Plangebied Midwolderweg 23 te Leek

19-05-2014

Libau

222637 / 577962

220015 / 575340

Legenda

- HUIZEN
- PLAATSNAMEN
- TOP10 ((c)TDN)
- PROVINCIES

BODEM ((c)Alterra)

- Associaties
- Brikgronden
- Bebouwing
- Dijk, bovenlandstrook
- Dikke eerdgronden
- Fluviaale afz ouder pleistoceen
- Groeve, gegraven, mijnstort
- Kalksteenverweringsgronden
- Oude rivierkleigronden
- Overige oude kleigronden
- Ondiepe keileemgronden
- Leemgronden
- Zeekleigronden
- Mariene afz ouder pleistoceen
- Niet-gerijpte minerale gronden
- Oude bewoningsplaatsen
- Rivierkleigronden
- Kalkh lutumarme gronden
- Veengronden
- Moerige gronden
- Water, moeras
- Podzolgronden
- Kalkloze zandgronden

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kaart archeologie

Plangebied Midwolderweg 23 te Leek

19-05-2014

Libau

222637 / 577962

Legenda

● WAARNEMINGEN

● VONDSMELDINGEN

MONUMENTEN

archeologische waarde

hoge archeologische waarde

zeer hoge archeologische waarde

zeer hoge arch waarde, beschermd

HUIZEN

PLAATSNAMEN

TOP10 ((c)TDN)

PROVINCIES

Archis2
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

220015 / 575340

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr: 5307 **Oppervlakte:** 15.920 m2
CMA-nr: 07C - 085
Status: Terrein van hoge archeologische waarde
Toponiem: TOLBERT-OOST
Plaats: Tolbert
Gemeente: Leek
Provincie: Groningen
Coördinaten: 220363 / 576781
Terreinbeheerder: Niet van toepassing

Complexen

Complextype

Begindatering

Einddatering

Borg/stins/versterkt huis

Middeleeuwen laat

Nieuwe tijd

Beschrijving

Terrein met sporen van een versterkt huis: de borg "Auwemahuis". Stichtingsdatum 1413 en gesloopt begin 18de eeuw.

De boerderij op het borgterrein is afgebroken. Er staat nu een huis. De borg stond midden op het westelijk gedeelte van het terrein. De grachten zijn nog aanwezig behalve aan de zuidwestkant.

Documentatie

Type: Kaart
Beheerder: Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting: topografische kaart 1:25.000 met terreinaanduiding

Literatuur

FORMSMA, W.A, LUITJENS-DIJKVELD STOL,R.A. EN PATHUIS,A 1973 , in: De Ommelander Borgen en Steenhuizen. pp.400-402.

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	7047	Oppervlakte:	2.107 m2
CMA-nr:	07C - 096		
Status:	Terrein van hoge archeologische waarde		
Toponiem:	MIDWOLDE-ZUID		
Plaats:	Midwolde		
Gemeente:	Leek		
Provincie:	Groningen		
Coördinaten:	221776 / 577386		
Terreinbeheerder:	Niet van toepassing		

Complexen

Complextype

Begindatering

Einddatering

Borg/stins/versterkt huis	Middeleeuwen laat	Nieuwe tijd
---------------------------	-------------------	-------------

Beschrijving

Terrein met resten van een versterkt huis: de borg "Benckemahuis" of "Karelsveld". Voor het eerst vermeld in 1505 in 1819 werd het huis door brand verwoest en gesloopt.

Het terrein is nog te herkennen, de grachten zijn gedempt en lager gelegen. De oprijlaan is afgegraven voor het dempen van de gracht.

Documentatie

Type:	Kaart
Beheerder:	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting:	topografische kaart 1:25.000 met terreinaanduiding

Literatuur

FORMSMA, W.A, LUITJENS-DIJKVELD STOL,R.A. EN PATHUIS,A 1973 , in: De Ommelander Borgen en Steenhuizen. pp.274-275.

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr: 7078 **Oppervlakte:** 12.842 m2
CMA-nr: 07C - 127
Status: Terrein van hoge archeologische waarde
Toponiem: TOLBERT-SPORTPARK
Plaats: Tolbert
Gemeente: Leek
Provincie: Groningen
Coördinaten: 220882 / 576449
Terreinbeheerder: Niet van toepassing

Complexen

Complextype

Begindatering

Einddatering

Borg/stins/versterkt huis

Nieuwe tijd

Nieuwe tijd

Beschrijving

Terrein met resten van een versterkt huis: de borg "Rodenborg".

Beperkte gegevens; vervolgonderzoek gewenst.

Documentatie

Type: Kaart
Beheerder: Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting: topografische kaart 1:25.000 met terreinaanduiding

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	7081	Oppervlakte:	50.774 m2
CMA-nr:	07C - 130		
Status:	Terrein van hoge archeologische waarde		
Toponiem:	NIENOORD		
Plaats:	Leek		
Gemeente:	Leek		
Provincie:	Groningen		
Coördinaten:	222388 / 576021		
Terreinbeheerder:	Niet van toepassing		

Complexen

Complextype

Begindatering

Einddatering

Borg/stins/versterkt huis	Nieuwe tijd	Nieuwe tijd
---------------------------	-------------	-------------

Beschrijving

Terrein met sporen van een versterkt huis: de borg "Nienoord". Gesticht eerste helft 16de eeuw.

Thans 19e eeuws landhuis. Voor in de slottuin was een kapel gebouwd waarvan de wanden belegd zijn met schelpen, deze dateert uit 1700. Hoewel aan de zuidzijde reeds een klein gedeelte van de borg gesloopt was, is op het minuutplan het grootste gedeelte van de borg nog intact.

Documentatie

Type:	Kaart
Beheerder:	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting:	topografische kaart 1:25.000 met terreinaanduiding

Literatuur

FORMSMA, W.J., R.A. LUITJENS-DIJKVELD STOL, A. PATHUIS 1987 , in: De Ommelander Borgen en Steenhuizen. pp.276-282.

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	15222	Oppervlakte:	9.346 m2
CMA-nr:	07C - 194		
Status:	Terrein van hoge archeologische waarde		
Toponiem:	MIDWOLDE-KERK		
Plaats:	Midwolde		
Gemeente:	Leek		
Provincie:	Groningen		
Coördinaten:	222210 / 577593		
Terreinbeheerder:	Niet van toepassing		

Complexen

Complextype

Begindatering

Einddatering

Stad	Middeleeuwen laat	Nieuwe tijd C
------	-------------------	---------------

Beschrijving

Terrein met sporen van bewoning. Het betreft het dorp Midwolde, de omgeving van de kerk, zoals weergegeven op de topografische militaire kaart van 1853. Midwolde is een wegdorp, in de Middeleeuwen ontstaan op een zandrug. Een grotere kern is niet aanwijsbaar.

Zie CAA nr. 07CZ-91.

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	34284	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	07CZ-91		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	222250 / 577500		
Toponiem:	KERKHOF		
Plaats:	Midwolde		
Gemeente:	Leek		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Particulier / 9999		
Invoerder/datum:	KNOL / 1994		
Beschrijver/datum:	RIJKSMUSEUM HET KONINKLIJK PENNINGKABINET / 14-12-1994		
Verwerving:	Niet-archeologisch: onbepaald	Geomorfologie:	Onbekend
Grondgebruik:	Bebouwing/erf/weg/kerkhof	NAP maaiveld:	

Beschrijving

Het muntje is met het blote oog op het kerkhof van Midwolde gevonden. De munt is gedetermineerd in het KPK door A. Pol. Determinatieverslag inCAA.

Vondsten

Complex:	Onbekend	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	1	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Zilver		
Code algemeen:	Munt	Begindatering:	Middeleeuwen laat B: 1250 - 1500 nC
Code specifiek:	groot/Tourse groot	Einddatering:	Middeleeuwen laat B: 1250 - 1500 nC
Toelichting:	Groninger grootken uit het midden van de 15e eeuw.		

Documentatie

Type:	Brief
Beheerder:	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting:	Met determinatieverslag.

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr: 403483 **Vondstmelding:** 401599 **Extern nr:** Leni
Objectcode: 07CZ-234 **Onderzoeksmelding:**
Coördinaten: 222440 / 575475
Toponiem:
Plaats: Nietap
Gemeente: Noordenveld
Provincie: Drenthe
Vinder/datum: RAAP Archeologisch Adviesbureau / 05-10-2004
Invoerder/datum: Zwet, van der / 11-01-2006
Beschrijver/datum: Bakker / 10-2004
Verwerving: Archeologisch: booronderzoek **Geomorfologie:** Dekzandvlakte
Grondgebruik: Bos **NAP maaiveld:**

Beschrijving

Het borgterrein is gaaf bewaard gebleven. Het omvat grachten, podium en funderingsresten van de borg Thedema.

Vondsten

Complex:	Borg/stins/versterkt huis	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	1	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Glas	Beginndatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code algemeen:	Fles	Eindddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing		
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Borg/stins/versterkt huis	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	2	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramik	Beginndatering:	Middeleeuwen laat: 1050 - 1500 nC
Code algemeen:	Baksteen	Eindddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing		
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Borg/stins/versterkt huis	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	7	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramik	Beginndatering:	Middeleeuwen laat B: 1250 - 1500 nC
Code algemeen:	Tegel	Eindddatering:	Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Code specifiek:	plavuis/moertegel, geglazuurd		
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Borg/stins/versterkt huis	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	4	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramik	Beginndatering:	Middeleeuwen laat: 1050 - 1500 nC
Code algemeen:	Roodbakkend geglazuurd aardewerk	Eindddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing		
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Borg/stins/versterkt huis	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	1	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramik	Beginndatering:	Middeleeuwen laat B: 1250 - 1500 nC
Code algemeen:	Steengoed	Eindddatering:	Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Code specifiek:	Niet van toepassing		
Toelichting:			

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Complex:	Borg/stins/versterkt huis	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	4	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Kalk(steen)	Begindatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code algemeen:	Mortel/specie	Einddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing		
Toelichting:	Mortel		

Collectie

Beheerder:	Noordelijk Archeologisch Depot
Toelichting:	Artefacten worden in beheer gegeven aan het depot.

Literatuur

Bakker, A.M. en J. Molema 2004 Plangebied borgterrein Thedema te Nietap, in: RAAP-notitie 890

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr: 413647 **Vondstmelding:** 412109 **Extern nr:**
Objectcode: 07CZ-245 **Onderzoeksmelding:** 35076
Coördinaten: 222400 / 575600
Toponiem:
Plaats: Nietap
Gemeente: Noordenveld
Provincie: Drenthe
Vinder/datum: Archaeological Research en Consultancy / 14-05-2009
Invoerder/datum: Blom / 12-10-2009
Beschrijver/datum: Blom / 12-10-2009
Verwerving: Archeologisch: proefputten/proefsleu **Geomorfologie:** Dekzandrug/dekzandplateau
Grondgebruik: Onbekend **NAP maaiveld:**

Beschrijving

Bij een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven op het terrein van de voormalige Thedemaborg te Nietap, zijn op het westelijke terreindeel de resten aangetroffen van het omgrachtte borgterrein. Op het borgterrein zijn muurresten, funderingen en uitbraaksleuven gevonden. Ook zijn de resten van een vermoedelijk bruggenhoofd of poortgebouw gevonden, dat versierd moet zijn geweest met natuursteen. Aardewerk geeft aan dat aan dat de Thedemaborg een 15e eeuwse oorsprong heeft. De vondst van kogelpotaardewerk uit de 12e - eerste helft 14e eeuw in een sloot geeft aan dat het terrein hiervoor ook al werd gebruikt, mogelijk als erf. Op het oostelijke terrein, het voorterrein, zijn voornamelijk ontginningsgreppels en afwateringssloten gevonden. Dit terrein, dat aan het begin van de 17e eeuw bij het borgterrein werd getrokken, zal dienst gedaan hebben als tuin. Het onderzoeksterrein is behoudenswaardig, aanbevolen wordt het terrein de beschermde status te geven.

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	1	Toestand:	N.v.t.
Materiaal:	Niet van toepassing	Beginndatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code algemeen:	Kuil	Einddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing		
Toelichting:			

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	4	Toestand:	N.v.t.
Materiaal:	Niet van toepassing	Beginndatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code algemeen:	Gracht	Einddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing		
Toelichting:			

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	4	Toestand:	N.v.t.
Materiaal:	Niet van toepassing	Beginndatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code algemeen:	Greppel/sloot	Einddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing		
Toelichting:	sloten		

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	8	Toestand:	N.v.t.
Materiaal:	Keramik		
Code algemeen:	Muur(restant)	Begindatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Toelichting:	funderingsrestanten		
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	36	Toestand:	N.v.t.
Materiaal:	Niet van toepassing		
Code algemeen:	Greppel/sloot	Begindatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Toelichting:	greppels		
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	132	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramik		
Code algemeen:	Roodbakkend geglazuurd aardewerk	Begindatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Toelichting:	fragmenten van bakpannen, grapes, potten, steelkommen, een vetvanger, enz		
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	14	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramik		
Code algemeen:	Kogelpot	Begindatering:	Middeleeuwen laat A: 1050 - 1250 nC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Middeleeuwen laat B: 1250 - 1500 nC
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	18	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramik		
Code algemeen:	Witbakkend geglazuurd aardewerk	Begindatering:	Middeleeuwen laat B: 1250 - 1500 nC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Nieuwe tijd C: 1850 - 1950
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	14	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramik		
Code algemeen:	Steengoed	Begindatering:	Middeleeuwen laat B: 1250 - 1500 nC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Toelichting:	Fragmenten van Frechen kan, Raeren, kruik met medaillon, Siegburg kan.		
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	1	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramik		
Code algemeen:	Fayence	Begindatering:	Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Nieuwe tijd C: 1850 - 1950
Toelichting:			

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	16	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Glas		
Code algemeen:	Vensterglas	Begindatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	4	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Glas		
Code algemeen:	Vaatwerk	Begindatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Nieuwe tijd: 1500 - 1950
Toelichting:	Randje van een kelkglas, voet van een eker met opgestoken bodem met pontilmerk en gekartelde voetring en twee aan elkaar gesmolten scherven.		
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	22	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramiek		
Code algemeen:	Tegel	Begindatering:	Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Code specifiek:	plavuis/moertegel, geglaazuurd	Einddatering:	Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	2	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramiek		
Code algemeen:	Tegel	Begindatering:	Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Code specifiek:	plavuis/moertegel, ongeglazuurd	Einddatering:	Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	4	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramiek		
Code algemeen:	Dakpan	Begindatering:	Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Nieuwe tijd C: 1850 - 1950
Toelichting:	nokvorsen		
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	6	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Keramiek		
Code algemeen:	Baksteen	Begindatering:	Middeleeuwen laat A: 1050 - 1250 nC
Code specifiek:	kloostermop: volume ca. 8000-4000 cm	Einddatering:	Middeleeuwen laat A: 1050 - 1250 nC
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	6	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Keramiek		
Code algemeen:	Dakpan	Begindatering:	Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Nieuwe tijd C: 1850 - 1950
Toelichting:			

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Complex: Nederzetting, onbepaald
Aantal: 1
Materiaal: Keramiek
Code algemeen: Baksteen
Code specifiek: Niet van toepassing
Toelichting:

Cultuur: Onbekend
Toestand: Fragment
Begindatering: Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Einddatering: Nieuwe tijd C: 1850 - 1950

Complex: Nederzetting, onbepaald
Aantal: 2
Materiaal: Kalk(steen)
Code algemeen: Bouwmateriaal
Code specifiek: Niet van toepassing
Toelichting: 2 bouwelementen van bewerkt kalkzandsteen

Cultuur: Onbekend
Toestand: Fragment
Begindatering: Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Einddatering: Nieuwe tijd C: 1850 - 1950

Complex: Nederzetting, onbepaald
Aantal: 2
Materiaal: Leisteen
Code algemeen: Daklei/leisteen dakbedekking
Code specifiek: Niet van toepassing
Toelichting:

Cultuur: Onbekend
Toestand: Fragment
Begindatering: Nieuwe tijd A: 1500 - 1650 nC
Einddatering: Nieuwe tijd C: 1850 - 1950

Collectie

Beheerder: Archaeological Research en Consultancy
Toelichting: Na afronding van het project zullen de vondsten worden opgeslagen in het NAD te Nuis

Literatuur

Wit, M.J.M. de 2009 Een archeologisch IVO d.m.v. proefsleuven op het terrein van de Thedemaborg te Nietap, gem. Noordenveld (Dr.), in: ARC-briefrapport 2009-181

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr: 435218 **Vondstmelding:** 420085 **Extern nr:**
Objectcode: 07CZ-262 **Onderzoeksmelding:**
Coördinaten: 220500 / 577620
Toponiem:
Plaats: Tolbert
Gemeente: Leek
Provincie: Groningen
Vinder/datum: VERSLOOT / 12-11-2004
Invoerder/datum: Scheele / 13-07-2012
Beschrijver/datum: VERSLOOT / 12-11-2004
Verwerving: Archeologisch: (veld)kartering **Geomorfologie:** Onbekend
Grondgebruik: Akkerbouw/tuinbouw/bouwvoor **NAP maaiveld:**

Beschrijving

Op een perceel op de Blinksloot heeft grootschalig machinaal grondverzet plaatsgevonden. Inspectie van het terrein door twee amateurarcheologen heeft een hoeveelheid bewerkt vuursteen opgeleverd.

Voor meer informatie over archeologisch onderzoek in het kader van de grondwerkzaamheden op het Leeksterveld, zie rapporten onder tab literatuur.

Vondsten

Complex:	Niet van toepassing	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	1	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Vuursteen	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code algemeen:	Kling	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing		
Toelichting:			

Complex:	Niet van toepassing	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	1	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Vuursteen	Beginndatering:	Neolithicum: 5300 - 2000 vC
Code algemeen:	Kern	Einddatering:	Neolithicum: 5300 - 2000 vC
Code specifiek:	afslagkern		
Toelichting:			

Complex:	Niet van toepassing	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	5	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Vuursteen	Beginndatering:	Paleolithicum: tot 8800 vC
Code algemeen:	Afslag	Einddatering:	IJzertijd: 800 - 12 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing		
Toelichting:			

Documentatie

Type:	Brief
Beheerder:	Provincie Groningen
Toelichting:	Correspondentie over gebeurtenissen op vindplaats (grondverzet e.a.)
Type:	Verslag
Beheerder:	Provincie Groningen
Toelichting:	Verslag veldverkenning

Collectie

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Beheerder: Particulier
Toelichting: particuliere collectie

Literatuur

Cover, B.A. 2008 Leek, Hoge Traan, Leeksterveld fase 3, in: ADC rapport 1298

Schrijer, E., A. de Boer & R. Machiels 2005 De ontwikkeling van het Leeksterveld - IVO3 Op- en afrit A7 Leeksterveld, in: ADC rapporten 409

Opbroek, M., F. Wijsenbeek & S. Beckerman 2008 Leek, Leeksterveld. Een archeologische begeleiding, in: ADC rapport 918